

2507

Baldassar

2507

-E-V-2751-

6521

6521

117
- Poesia di Anonimo -

- Musica di Ferdinando Bertoni -

© Biblioteca del Conservatorio di Firenze

RELEAR

BALTASSAR

ACTIO SACRA
PRO VIRGINIBUS CHORI
S. LAZARI MENDICANTIIUM

RECURRENTE
SOLEMNI TRIDUO
HÆBDOMADÆ MAJORIS

ANNI 1781
MODOS FECIT
D. FERDINANDUS BERTONI

CHORI MAGISTER
OPTIME MERITUS.

VENETIIS.

SUPERIORUM PERMISSU.

6521

INTERLOCUTORES.

BALTASSAR *Rex.*

D. LUCIA CASSINI.

NITOCRI *ejus Uxor.*

D. CECILIA GAVARDINA.

PALMIRA *Regina Habrea.*

D. CECILIA GIULIANI.

JEZAEL *ejus Filius.*

D. ANDREANNA FERRARESE.

ZAMBRI *Minister Regius.*

D. THERESIA ALMERIGO.

PHALTI *Dux.*

D. AURELIA BARBARAN.

DANIEL *Propheta.*

D. ANTONIA LUCOVICH.

PARS

PARS PRIOR.

CHORUS.

Eli, & terræ adorabile Numen,
Tu filiorum Abrahami memento:
In tam horrido, & tristi momento
Malis nostris ah finem tu da.

PARS CHORI.

Audi mæstas genitrices,
Infelices sine spe.

Audi parvulos infantes,
Lacrymantes coram te.

CHORUS.

Coeli, & terræ &c.

PALMIRA, JEZAEL, ET DANIEL.

PALM. Quando Propheta Dei, quando vir iuste
Mala nostra cessabunt?

A 2

Ac-

Accessit dies extrema
Annorum septuaginta servitutis,
Et spes ulla salutis

Nondum pro nobis surgit?

JEZ. Imo audacior
Resistit impius Rex Numini nostro:
Convivium execrandum imperavit,

PALM. Imolare juravit,
De infantibus Hebræis
Profanis ejus Deis,
Unum . . . ah forsan

DAN. Quiescite infelices,
Impii Regis sævitiem non me latet,
Nihilominus, filii,
In pace mala vestra sustinete,
Confidite, sperate, & nil timete.

PALM. Si in te confido, oh Deus! tu modo vides,
JEZ. Tu agnosces quanta sit in te mea fides.

PALM., ET JEZABL.

Cor infirmum ne relinquant
Sacra fides adorata:
Et tu cara spes beata
Vive, cresce, & resta in me.

BAL-

BALTASSAR, NITOCRI, ZAMBRI, INDE PHALTI.

ZAMB. Auguste Rex in hac die fortunata
Numinis nostri laudibus dicata,
Dum hostes Medi fugiunt, tu suspiras?

BALT. Amor cor meum accendit, & ingrata
Mulier hebræa, quam amo,
Amorem, dona, & dextram meam recusat.

ZAMB. Tu sustines, o Rex, tale convicium?

NIT. Tace: mali quid egit
Infelix, si Dei sui lex ipsa vetat?

BALT. Qualis meæ voluntati Deus obsistet?

PHALTI. Ecce in conspectu tuo mulier Hebræa.

PALM. (In hac hora mi Deus ne me relinquant)

BALT. (Semper decora, quamvis culpæ rea)

PHALTI. Reliqua, o Rex, quæ seruo tuo iussisti

Pro solemnibus conviviis ego parabo,
Vado, & mandatis tuis curam præstabo.

Serena amica quies
Cor Regis agitatum:
Tu nostræ vitæ dies
Tranquilla, o æterna pax.
In tanta die lætitiæ
Tu lucida resplende,
Tu corda nostra accende
O luminosa fax.

A 3

BALT.

BALT. Ergo ne tecum preces meæ sunt vanæ.

Amorem dextram, dona mea recusas?

PALM. Numen sic jubet cujus jussa adoro.

ZAMB. In faciem tanti Regis sic effaris?

NIT. Ah fili, parce, miseræ infelici.

BALT. Dei tui si jussa adoras, audi ingrata

Solemne brevi fiet grande convivium,

Volo, ut tu quoque accedas;

Coram omnibus tibi

Permitto sortem tuam: si tu resistis

Hoc meo Numini juro, hoc tu videbis

Hodie tu certe a me mortem habebis.

ZAMB. Ah si vivere exoptas

Suæ voluntati arride,

Nam mulier, mulier heu videor videre

Maxima super te mala iminere.

Dum sussurant aquilones,

Strepitando fremebunda

Dum in mare sonat unda,

Nauta pave, time, cave,

Nam peribis sine spe.

PALM. Vere edictum crudele: & tu quid ais,

Quid ais de filio tuo mater augusta?

Ah si doloris mei pietatem sentis,

Ipsam sequere, vade . . .

NIT.

NIT. Tui doloris

Doleo infelix: ad Regem præceps ibo,

Vadam, loquar de te lacrymas dabo,

Sed frustra, crede, filium meum rogabo.

Agnosce a flectu amaro

Si doleo tui doloris:

Ardet a flamma amoris

Anima accensa in me.

Vado . . . tu resta . . . oh Deus!

Oh Deus! . . . fuge . . . ne tardes . . .

Ah vado . . . resta . . . fuge . . .

Palpita . . . vive in spe.

PHAL. Rex in æternum vive: ecce adimpleta

Quæ servo tuo fideli commisisti:

Respice congregatos

Principes, Optimates, Magistratus,

Mulieres quoque imperio tuo parentes.

BALT. Ad convivium venite o caræ gentes:

Est hæc sacrata dies Numini nostro,

Ejus nomen honoret unusquisque:

Lyras vos servi, & citharas pulsate,

Vos cantando bibete, & manducate.

A 4

CHO.

CHORUS.

Sacrum vive Beli Numen
Te colentes adoramus:
Tu felices, quos optamus
Vitæ dies tu nobis da.

ZAMB. Ad te denuo mi Rex mulier hebræa

BALT. Ponderasti mea verba, & decrevisti?

PALM. Tandem decrevi o Rex?

BALT. Vitam diligis ergo?

PALM. Et quisnam posset,
Quisnam vitam pro nihilo putare,
Vita si major est Numinis donum?

BALT. In cælo sum: te intelligo adorata,
Unica cordis mei cura dilecta,
Mutua benevolentia tu respondes
Fervido amori meo: veni

PALM. Quid ais?
Tu sponsus meus tyranne?
Ego sacram Dei mei legem violabo?
Hoc solum, palleo, mente mea volvendo,
Primum terra dehisce, & in horrendo
Tuo profundo

BALT. Non ultra impia morieris,
Sed primum, filii tui mortem videbis.

PALM.

PALM. Oh Deus. ah quid audivi?

BALT. Tu pallefcis?

Est hæc hora virtutis: quem adoras

Deus tuus fortis, & potens

Tibi, filioque tuo modo succurrat.

PALM. Ah tu dextra superna

Linguam barbaro adurre,

Vel improvisum tuæ vindictæ fulmen

Modo in cinerem redigat tyrannum.

BALT. Delira quantum vis: eja custodes!

Jezael veniat ad me veniat heu qualis

Fulgor inopinatus

Lucem oculis meis subito rapit?

Stellæ qualis tremenda,

Ah qualis dextra horrenda

In objectum parietem ignota

Verba pingit?

ZAMB. quid hoc?

NIT. cæli quid cerno!

PALM. Ah te intelligo tandem,

Tu vigilas pro me dextra adorata,

Est hoc amoris tui pignus excelsum.

BALT. Quale robur ignotum

Animat illa verba? coram ipsis

Non resisto non vivo.

Ferus, ignotus animi tumultus

Me quatit horror pallidus ab imis

Unguibus, usque ad verticem me premit,
Vacillant pedes mei, dextera tremit.

Ecce pallida vagando
Me circumdat umbra mortis,
Quasi languet palpitando
Agitatum cor in me.
Furiæ . . . larvæ . . . longe abite,
Nimium cor in me languescit:
Ah quid loquor . . . horror crescit
Tremo . . . sudo . . . cado . . . horresco . . .
Sine pace, sine spe.

NITOC. Mi Rex Daniel accedat,
Qui somnia Patris tui recte explicavit.

BALT. Veniat. Ah nemo vestrum me relinquat

ZAMB. Ecce, o Rex, apte ad nos ipse appropinquat;

BALT. Veni, Daniel, si vales . . .

Scriptum legere, & sensum explicare, . . .

Tu purpura vestieris,

Et in meo Regno tertius Princeps eris.

DAN. Scripta digito Dei sunt illa verba,

Verbi sensum dum audies contremisces

Superbissime Rex . . . Gentes venite,

Et Dei viventis sacra verba audite

Mane . . . Mane denunciat audi & treme.

Regnum tuum numeravi, & hoc complevi.

A 2 The-

Thecel . . . Thecel . . . appensus

In statera fuisti,

Et minus habens, barbare, es inventus.

Phares . . Phares . . horresce,

Medis, Persisque Regnum tuum divisi.

Sic effatur per me tecum, indigne,

Deus ultionis, Deus meus, Deus Israel fortis,

Solus Deus, solus auctor vitæ, & mortis.

BALT. Qualis tremenda vox?

ZAMB. Interna qualis

Formido horror mortalis?

PHAL. Quo me vertam?

NITOC. Tremo . . Palpito . . heu me! sudo . . frigesco

BALT. Mei fidi procedamus,

Ad Beli templum prona fronte eamus.

a 2.

ZAMBRI BALTASSAR.

Si tremendo palpitantes,

Mæsti ad aram procedamus

a 2.

PHALTI NITOCRI.

Si gemendo suspirantes

Pura humilia vota damus

PARS 2 4

Tu adorandum Beli Numen,
 Tu nos audi, & salva nos.
 BALT. Ah vacillant pedes mei!
 ZAMB. Quanti ah quanti horrores rei!
 NITOC. Ah cor languet!
 PHAL. Dextra tremit
 Me terrificat, me premit
 Quasi dira horrenda mors.
 Ah filete attenti audite
 Lava amica circum tonat:
 Obstupescite, sentite,
 Qualis nova, & mira res!

Explicit Pars prior.

PARS ALTERA.

ZAMB. **L**æta nuntio mi Rex: modo si potes
 Hebræo præstigiatori fidem presta.
 BALT. Verum ne quod audiui?
 PHAL. Audi & lætare
 Numinis nostri est hoc felix oraculum.
 ZAMB. Antequam furgat dies victima cadat
 Jezael de stirpe Gad.
 NITOC. Quidnam eveniet
 De te, mulier afflicta, & desolata?
 BALT. Dii potentes quid audio! quale nuntium
 Curre Zambri fidelis,
 In tuto pone victimam, ne tardes
 PHAL. Noli de cura sua, mi Rex, timere.
 NITOC. Quale mulier pro te triste momentum!
 BALT. Fortunatum pro me dulce contentum!
 DAN. Gaudete stulti, miseri gaudete,
 Discedite exultando: forsan nova
 Non resurget aurora, o Rex tiranne,
 Quod tumetipse cadem tuam plorabis,
 Ac tantæ feritatis penas dabis.

Justitia tremenda
 Afflictos consola:
 Tu cara, tu sola
 Tu libera nos.
 Volate ad thronum Dei
 Clamando affectus mei
 Justitia Dei nos audi,
 Nos audi, & salva nos.

PALMIRA JEZAEI, INDE ZAMBRI.

PALM. **N**ON ultra mi dilecte amate Fili
 Vade, fuge, ne tardes,
 Antequam dira, barbara sævities
 Te morti afficiat

JEZAEI. Mater ego moriar?

PALM. Et hac nocte morieris

JEZAEI. Unde venit

Hæc inhumana lex?

PALM. Ab impio Rege.

JEZAEI. A te discedam mater adorata?

PALM. (Maternum cor resiste!) Lux amata

Ultra ne tardes

JEZAEI. tu . . . tu mecum veni,

Tutum esse a te longe, oh Deus, non spero.

PALM. Oh vox! . . oh vox . . quid dicam?

Vade . . . ne timeas . . . brevi tecum ero.

ZAM-

ZAMBRI. Non discedet a me Rex meus sic jubet.

PALM. Hoc tremendo cor meum mihi indicasti.

Cur fugere amor mi? cur nam tardasti?

O perdita mea spes!

JEZAEI. Mater quiesce:

Deus qui pueros olim

Ab ardenti camino liberavit,

Forfan a Regis ira ipse me tollet.

PALM. Grave pondus doloris

Sustinete materni affectus mei!

JEZAEI. In te confido pietas summi Dei

PALM. Viscera mea . . .

JEZAEI. Cor meum . . .

PALM. Oscula extrema

Accipe ab ore afflictæ genitricis

JEZAEI. Oh divisio! . . .

oh momentum!

PALM. Oh lex! severa lex inexorata!

JEZAEI. Vado . . . memento mei mater amata.

Mater cara extremum vale

Tuo infelici filio amanti:

Tu suo cordi palpitanti

Pacem dona, requiem da.

Ah tremendo . . . palpitando

Cor moveri sentio in me.

Quiesce oh Deus! tu lacrymando,

Tu me occidis sine spe.

ZAMB.

ZAMB. Munera, & dextram Regis aspernando,

Tu ingrata prodidisti,
Tu sola filium tuum morti dedisti.

PALM. Fuge ab oculis meis tandem crudelis
Impie... inhumane... barbare... infidelis.

Oh vere afflicta desolata mater

Quæ restat tibi spes, si dulce objectum,

Misera amitis tui materni amoris?

Deficis quasi oppressa a vi doloris,

Nec audies vota sua justitia æterna?

In cælo tuæ sagittæ, oh Deus, quid agunt,

Si tu resistis tantæ feritati?

Hofes impios tu vides jubilantes,

Innocentes oppressos, delirantes,

Nec furor tuæ vindictæ in hofes cadit?

Sed quid loquor? ... quonam dolor me ducit?

In te spero, mi Deus, tu non relinquis

Qui confidit in te... dextra adorata

Suspiro mæsta... desolata ploro,

Sed tua decreta prona fronte adoro.

Materni affectus mei

Dolorem sustinete:

Tu dextra æterni Dei,

Tu ne relinquis me

Vibra

Vibra de cælo horrenda

Fulgura tua tremenda,

Impios adurre, fulmina,

Perime sine spe.

Anima mea resiste,

Vive tu cor in me.

Tu dextra æterni Dei

Ne derelinquas me,

PALM. Sed heu! heu! quales audio

Armonicos concentus? quantas cerno

Mihi occurrere gentes,

Et ni fallor, oh Deus, late canentes.

C H O R U S.

Vos undique sonate

Timpana, lyræ, & tubæ;

Vos populi clamate

Vivat amica pax.

JEZ. Mater?

PALM. Fili! ... tu vivis? ... bone Deus...

Somnior? ...

JEZ. Ah mater vivo

Osculor te ... te amplector ... surge ... vide,

Novum agnosce in me cœli portentum.

PALM.

PALM. Me rapit quasi, oh Deus! grande contentum.

NIT. Quid evenit! ... quid hoc?... eja enarate.

DAN. Audite, & Deum laudare non cessate.

Erant omnia parata ad sacrificium,

Quando improvifus strepitus armorum.

Sacrilegos terrificat ministros.

Medos, Perfosque vident venientes,

Relinquunt aram, hostibus occurrunt.

Rex Milites precedit,

Medus ensis, vel potius ensis Dei

Regem impium percussit,

Et impios Sacerdotes suos concussit.

PALM. Quales muneris tanti

Mi Deus grates præbebo?

O vere fortunati fletus mei!

JEZ. O inaudita portenta æterni Dei!

PHAL. Ah videte, quid cerno? ah quisnam redit?

ZAMB. Stellæ! moriens ad nos Rex ipse accedit.

BALT. Vicisti tandem Israelis Deus,

Tu Balthassar vicisti: expelle sitim.

Modo in sanguine meo: sed audi corpus,

Non animam vicisti: eo magis fortis

Ipsa vivit in me! sed heu! moriendo

Coram oculis meis heu me! quid cerno?

Tu ingrata mulier! ... tu vir impie ... ah vires

Cur defficiunt in me! ... vellem si possem

Vos ambo dillaniare ... ah mater filii ...

Zam-

Zambri tu Regis verba extrema audite,

Et sint vobis hæc vota æterna, & sacra.

Ut ego vos Hæbreis odium jurate,

Et sic injurias meas, vos vindicate.

Ah loqui ultra non valeo ...

Jam non audio ... non cerno ... non respiro ...

Morior ... morior ... oh dira ingrata fors!

Me rapit impia inexorata mors!

Morior ... tu mater cara ...

Tu filii tui memento ...

Oh fors! ... oh pæna amara ...

Deficit cor in me.

NIT. Miser animam tandem exalavit.

DAN. A morte filii tui Regina agnosce.

Potentiam nostri Dei

NIT. Daniel ah cedo!

ZAMB. Me vicit Israel Deus.

PALM. O demens ille

Qui non sperat in te dextra superna?

JEZ. O vere summi Dei justitiæ æterna?

DAN. Tremendus qualis sit impiorum finis,

Vos discite mortales, culpas flete,

Ultorem Deum agnoscite, & timete.

CHO-

(x x)

C H O R U S .

Vos undique sonate,

Timpana, lyræ, & tubæ,

Vos undique cantate

Vivat æterna pax.

F I N I S .

© Biblioteca del Conservatorio di Firenze

© Biblioteca del Conservatorio di Firenze